

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 mai 2006

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 14 janvier 1975 portant
le règlement de discipline des Forces armées
en vue de permettre l'accès à certains
mandats politiques et portant des
dispositions diverses**

TEXTE ADOPTÉ EN SÉANCE PLÉNIÈRE ET
TRANSMIS AU SÉNAT

Documents précédents :

Doc 51 1809/ (2004/2005) :

- 001 : Proposition de loi de de Mmes Vautmans et Meeus et M. Goris.
- 002 à 005 : Amendements.
- 006 : Avis du Conseil d'État.
- 007 : Amendement.
- 008 : Rapport.
- 009 : Texte adopté par la commission.

Voir aussi :

Compte rendu intégral :
4 mai 2006

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 mei 2006

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 14 januari 1975
houdende het tuchtreglement van de
krijgsmacht met het oog op de toelating
tot bepaalde politieke mandaten en houdende
diverse bepalingen**

TEKST AANGENOMEN IN PLENAIRE VERGADERING
EN OVERGEZONDEN AAN DE SENAAT

Voorgaande documenten :

Doc 51 1809/ (2004/2005) :

- 001 : Wetsvoorstel van de dames Vautmans en Meeus en de heer Goris.
- 002 tot 005 : Amendementen.
- 006 : Advies van de Raad van State.
- 007 : Amendement.
- 008 : Verslag.
- 009 : Tekst aangenomen door de commissie.

Zie ook :

Integraal verslag :
4 mei 2006

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 15 de la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des forces armées, modifié par les lois du 24 juillet 1992 et 16 juillet 2005, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 15. — § 1er. Il est interdit aux militaires de se livrer à des activités politiques au sein des Forces armées.

Les militaires peuvent s'affilier au parti politique de leur choix et y exercer les droits afférents à leur qualité de membre.

Ils peuvent y remplir les fonctions d'expert, de conseiller ou de membre d'un centre d'étude.

Toute autre participation active ou publique à la vie politique à un autre titre leur est interdite, même en dehors des périodes pendant lesquelles des prestations au sein des Forces armées sont fournies.

§ 2. Toutefois, sans préjudice de l'application des incompatibilités prévues dans des lois particulières, les militaires du cadre actif qui satisfont aux conditions fixées à l'article 15*bis*, alinéa 1er, peuvent se porter candidat aux mandats provinciaux et communaux belges suivants et les exercer:

- 1° président du conseil provincial;
- 2° membre de la députation permanente;
- 3° bourgmestre;
- 4° échevin;
- 5° président d'un conseil de l'aide sociale;
- 6° président d'un organe territorial intracommunal;
- 7° toute autre fonction exécutive dans un organe lié à la province ou à la commune;
- 8° membre d'un conseil provincial;
- 9° membre d'un conseil communal;
- 10° membre d'un conseil de l'aide sociale;
- 11° membre d'un organe territorial intracommunal.

§ 3. Sans préjudice de l'application d'autres lois qui régissent l'exercice d'activités et de mandats politiques, les militaires du cadre de réserve sont toutefois autorisés à exercer des activités et des mandats politiques

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 15 van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht, gewijzigd bij de wetten van 24 juli 1992 en 16 juli 2005, wordt vervangen als volgt:

«Art. 15. — § 1. Het is militairen verboden zich in te laten met politieke activiteiten in de schoot van de Krijgsmacht.

De militairen mogen lid worden van de politieke partij van hun keuze en er de aan hun lidmaatschap verbonden rechten uitoefenen.

Zij mogen er de ambten van deskundige, raadgever of lid van een studiecentrum vervullen.

Iedere andere actieve of publieke deelname aan het politieke leven in een andere hoedanigheid, zelfs buiten de periodes waarin prestaties in de schoot van de Krijgsmacht worden geleverd, is hen verboden.

§ 2. Onder voorbehoud van de toepassing van de in bijzondere wetten bepaalde onverenigbaarheden, kunnen de militairen van het actief kader die voldoen aan de in artikel 15*bis*, eerste lid, bepaalde voorwaarden, zich evenwel kandidaat stellen voor de volgende Belgische provinciale en gemeentelijke mandaten en deze uitoefenen:

- 1° voorzitter van de provincieraad;
- 2° lid van de bestendige deputatie;
- 3° burgemeester;
- 4° schepen;
- 5° voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn;
- 6° voorzitter van een binnengemeentelijk territoriaal orgaan;
- 7° elke andere uitvoerende functie in een aan de provincie of de gemeente gebonden orgaan;
- 8° provincieraadslid;
- 9° lid van een gemeenteraad;
- 10° lid van een raad voor maatschappelijk welzijn;
- 11° lid van een binnengemeentelijk territoriaal orgaan.

§ 3. Onder voorbehoud van de toepassing van andere wetten die de uitoefening van politieke activiteiten en mandaten beheersen, zijn de militairen van het reservekader evenwel gerechtigd politieke activiteiten

pour autant que le service le permette et qu'ils aient lieu en dehors des périodes de prestations au sein des Forces armées.

§ 4. Les militaires doivent s'abstenir de toute activité politique durant les heures de service. Ils doivent toujours s'abstenir dans le cadre de leur activité politique de porter la tenue militaire et de faire état de leur qualité militaire. Ils peuvent néanmoins mentionner leur profession, comme reprise au registre national des personnes physiques.».

Art. 3

Un article 15*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 15*bis*. — Les conditions visées à l'article 15, § 2, sont les suivantes:

1° au plus tôt le douzième mois précédant les élections et au plus tard trente jours avant la date limite du dépôt des présentations de candidats, avoir informé le ministre de la Défense de l'intention de se porter candidat;

2° ne pas être candidat militaire du cadre actif;

La déclaration d'intention de se porter candidat visée à l'alinéa 1er, 1°, doit être envoyée au ministre de la Défense par lettre recommandée à la poste.

L'engagement politique du militaire, ne peut pas avoir pour conséquence que l'intéressé ne respecte plus les devoirs militaires, visés à l'article 9, ou prenne une position contraire aux droits et libertés garantis par la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales du 4 novembre 1950, approuvée par la loi du 13 mai 1955, et par les protocoles additionnels à cette Convention en vigueur en Belgique.

Le fait qu'un militaire, dans le cadre de son engagement politique, ne respecte pas ses devoirs militaires, visés à l'article 9, ou prenne une position contraire aux droits et libertés garantis par la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales du 4 novembre 1950, approuvée par la loi du 13 mai 1955, et par les protocoles additionnels à cette Convention en vigueur en Belgique, est considéré comme un fait grave incompatible avec son état de mi-

en mandaten uit te oefenen voor zover de dienst het toelaat en dat zij plaats hebben buiten de perioden waarin prestaties in de schoot van de Krijgsmacht worden geleverd.

§ 4. De militairen moeten zich onthouden van elke politieke activiteit gedurende de diensturen. Zij moeten zich in het kader van hun politieke activiteit, altijd ervan onthouden de militaire kledij te dragen en gewag te maken van hun militaire hoedanigheid. Zij mogen evenwel hun beroep, zoals opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen, vermelden.».

Art. 3

In dezelfde wet wordt een artikel 15*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 15*bis*. — De voorwaarden bedoeld in artikel 15, § 2, zijn de volgende:

1° ten vroegste de twaalfde maand voorafgaand aan de verkiezingen en ten laatste dertig dagen voor de einddatum van neerlegging van de voordrachten van kandidaten, de minister van Landsverdediging geïnformeerd hebben van de intentie om zich kandidaat te stellen;

2° geen kandidaat-militair van het actief kader zijn;

De intentieverklaring om zich kandidaat te stellen, bedoeld in het eerste lid, 1°, moet worden verzonden naar de minister van Landsverdediging met een bij de post aangetekende brief.

Het politieke engagement van de militair mag niet voor gevolg hebben dat betrokkene de militaire plichten, bedoeld in artikel 9, niet meer respecteert of dat hij een standpunt inneemt dat strijdig is met de rechten en vrijheden, gewaarborgd door het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950, goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955, en door de aanvullende protocollen bij dat verdrag die in België van kracht zijn.

Het feit dat een militair, in het kader van zijn politiek engagement, zijn militaire plichten, bedoeld in artikel 9, niet respecteert of een standpunt inneemt dat strijdig is met de rechten en vrijheden, gewaarborgd door het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950, goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955, en door de aanvullende protocollen bij dat verdrag die in België van kracht zijn, wordt beschouwd als een ernstig feit onver-

litaire, et peut dès lors conduire à la prise de mesures statutaires conformément aux dispositions en vigueur pour la catégorie de personnel du militaire concerné.».

Art. 4

Un article 15ter, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 15ter.— § 1er. Le militaire, quelle que soit la fonction qu'il exerce, est mis en congé politique pour l'exercice d'un des mandats, visés à l'article 15, § 2, 1° à 7°.

§ 2. Le militaire est également mis en congé politique pour l'exercice d'un des mandats, visés à l'article 15, § 2, 8° à 11°, s'il exerce une des fonctions suivantes:

- 1° une fonction de commandement;
- 2° une fonction d'adjudant de corps;
- 3° une fonction de chef de service au sein d'un état-major de niveau bataillon ou supérieur pour les officiers du département d'état-major opérations et entraînement;
- 4° une fonction avec un délai d'engagement opérationnel de trente jours ou moins;
- 5° une fonction de garde exclusive;
- 6° une fonction à bord d'une unité navigante belge ou étrangère;
- 7° une fonction dans un organisme international ou interallié;
- 8° une fonction d'instructeur.

Le chef de corps du militaire concerné est l'autorité compétente pour constater que le militaire exerce une des fonctions visées à l'alinéa 1er.

La décision de l'autorité compétente peut faire l'objet d'un recours auprès du ministre de la Défense.

§ 3. Le militaire en congé politique est en congé politique à temps plein et durant cette période, il se trouve en non-activité.

Les périodes couvertes par un congé politique ne sont pas rémunérées.

Le congé politique expire au plus tard le dernier jour du mois qui suit celui au cours duquel le mandat prend fin. Dès que le congé politique a pris fin, le militaire est repris en service actif avec le grade et l'ancienneté dans

enigbaar met zijn staat van militair, en kan bijgevolg aanleiding geven tot het nemen van statutaire maatregelen overeenkomstig de bepalingen die van kracht zijn op de personeelscategorie van de betrokken militair.».

Art. 4

In dezelfde wet wordt een artikel 15ter ingevoegd, luidende:

«Art. 15ter.— § 1. De militair, welke functie hij ook uitoefent, wordt met politiek verlof gezonden voor de uitoefening van één van de mandaten, bedoeld in artikel 15, § 2, 1° tot 7°.

§ 2. De militair wordt eveneens met politiek verlof gezonden voor de uitoefening van één van de mandaten, bedoeld in artikel 15, § 2, 8° tot 11°, als hij één van de volgende functies uitoefent:

- 1° een commandofunctie;
- 2° een functie van korpsadjudant;
- 3° een functie van diensthoofd binnen een staf van het niveau bataljon of hoger voor de officieren van het stafdepartement operaties en training;
- 4° een functie met een operationele inzettermijn van dertig dagen of minder;
- 5° een functie van exclusief wachtpersoneel;
- 6° een functie aan boord van een Belgische of buitenlandse vlooteenheid;
- 7° een functie in een internationaal of intergeallieerd organisme;
- 8° een functie als onderrichter.

De korpscommandant van de betrokken militair is de bevoegde overheid om vast te stellen dat de militair een functie uitoefent, bedoeld in het eerste lid.

De beslissing van de bevoegde overheid kan het voorwerp uitmaken van een beroep bij de minister van Landsverdediging.

§ 3. De militair met politiek verlof is voltijds met politiek verlof en gedurende deze periode bevindt hij zich in non-activiteit.

De periodes gedekt door een politiek verlof worden niet bezoldigd.

Het politiek verlof eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op die tijdens dewelke het mandaat een einde neemt. Zodra het politiek verlof is beëindigd, wordt de militair heropgenomen in werkelijke

ce grade, dont il était titulaire au début du congé politique.

Le Roi détermine les modalités d'exécution du congé politique.

§ 4. L'exercice d'un des mandats, visés à l'article 15, § 2, 8° à 11°, par un militaire qui n'est pas en congé politique, ne peut jamais avoir pour conséquence que le militaire concerné ne puisse participer aux activités dans le cadre de la mise en condition et de la mise en œuvre des Forces armées.».

Art. 5

A l'article 20 de la même loi, modifié par la loi du 6 février 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans l'alinéa 1er, les mots «des cadres actifs» sont remplacés par les mots «du cadre actif»;

2° l'article est complété par l'alinéa suivant:

«Ne tombent pas non plus sous l'application du présent chapitre les militaires du cadre actif lors de l'exercice de leur droit visé à l'article 15, § 2.».

Art. 6

L'article 1er, alinéa 2, de la loi du 10 janvier 1974 réglant l'admissibilité de certains services et de périodes assimilées à l'activité de service pour l'octroi et le calcul des pensions à charge du Trésor public, est abrogé.

dienst, met de graad en de anciënniteit in deze graad waarmee hij bekleed was bij aanvang van het politiek verlof.

De Koning bepaalt de nadere uitvoeringsregels van het politiek verlof.

§ 4. De uitoefening van één van de mandaten, bedoeld in artikel 15, § 2, 8° tot 11°, door een militair die niet met politiek verlof is, mag nooit voor gevolg hebben dat de betrokken militair niet kan deelnemen aan activiteiten in het kader van de paraatstelling en de aanwending van de Krijgsmacht.».

Art. 5

In artikel 20 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 6 februari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «van de actieve kaders» vervangen door de woorden «van het actief kader»;

2° het artikel wordt aangevuld met het volgende lid:

«Dit hoofdstuk is eveneens niet van toepassing op de militairen van het actief kader tijdens de uitoefening van hun recht bedoeld in artikel 15, § 2.».

Art. 6

Artikel 1, tweede lid, van de wet van 10 januari 1974 tot regeling van de in aanmerkingneming van bepaalde diensten en van met dienstactiviteit gelijkgestelde perioden voor het toekennen en berekenen van pensioenen ten laste van de Staatskas, wordt opgeheven.

Art. 7

L'article 6 de la loi du 20 mai 1994 relative à la mise en œuvre des forces armées, à la mise en condition, ainsi qu'aux périodes et positions dans lesquelles le militaire peut se trouver, modifié par la loi du 27 mars 2003, est complété comme suit:

«8° qui se trouve en congé politique.».

Bruxelles, le 4 mai 2006

*Le président de la Chambre
des représentants,*

*Le greffier de la Chambre
des représentants,*

Herman DE CROO

Robert MYTTENAERE

Art. 7

Artikel 6 van de wet van 20 mei 1994 betreffende de aanwending van de krijgsmacht, de paraatstelling, als-ook betreffende de periodes en de standen waarin de militair zich kan bevinden, gewijzigd bij de wet van 27 maart 2003, wordt aangevuld als volgt:

«8° die zich in politiek verlof bevindt.».

Brussel, 4 mei 2006

*De voorzitter van de Kamer
van volksvertegenwoordigers,*

*De griffier van de Kamer
van volksvertegenwoordigers,*